

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-817

30.10.2019

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Snøpress – takkonstruksjon – plutselig skade – unntak for råte og konstruksjonsfeil.

Taket på sikredes uthus raste sammen den 24.3.19. I tiden før skaden hadde det kommet mye snø som hadde lagt seg på taket. Av takstrapporten fremkom at årsaken til skaden var snøpress og svak konstruksjon som følge av råteskader. Av takstmannens tilleggsopplysninger fremkom at hovedårsaken til skaden var svekkelser i konstruksjonen som følge av råteskader, og at den utløsende årsaken til skaden var snøpress. Selskapet avslo sikredes krav under henvisning til at råteskader var unntatt fra dekning. Sikrede var uenig i selskapets avslag og anførte at skaden var oppstått plutselig som følge av spesielle værforhold i form av unormale snømengder. Nemnda kom til at unntaket for råte kom til anvendelse, og at skaden derfor ikke var dekningsmessig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for totalskade på uthus.

Sikrede er omfattet av Hus- og hytteforsikring som dekker bl.a.:

4.1 Skader og tap som omfattes

16. Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og hageanlegg

4.2 Skader og tap som ikke omfattes

12. Skade i form av eller som skyldes sopp, råte (...)

15. Skade som skyldes materialfeil, konstruksjonsfeil, svak konstruksjon (...) med mindre skaden omfattes av punkt 4.1 punkt 1.13.

Taket på sikredes uthus raste sammen den 24.3.19. Skaden ble meldt selskapet som den 27.3.19 rekvirerte takstmann fra T.R. til å vurdere skadeårsaken. Takstrapport forelå den 4.4.19. Av rapporten fremkom følgende om skadeårsaken:

Årsak til skade er snø. Det var tidlig i vinter mye snø i området og de fleste steder var det i hovedsak lett snø. Over lengre tid uten nedbør men med en del vind ble snøen veldig kompakt. Da det ble værromslag til regn ble det større tyngde og takkonstruksjon har sviktet. Et har vært lite på fritidseiendommen i år og oppdaget skader siste gang de var der at det var skader på bygningen og trodde at vind var årsak da det har vært flere perioder i vinter med sterk vind. T.R. har registrert flere skader på tak grunnet tung snø slik at det anses at det har vært noe spesielle forhold. En stor del av årsaken er svekkelser i konstruksjon da det ble avdekket råteskader i både vegger og takkonstruksjon samt at dimensjonering av bærebjelker og taksperrer er svak men var ikke så uvanlig på oppføringstidspunktet.

Selskapet hadde behov for mer informasjon om skaden. Takstmannen oversendte følgende tilleggsopplysninger i etterkant:

Hei.

Hovedårsak til skaden her er svekkelser i konstruksjon grunnet en del råteskader. I tillegg mangelfull dimensjonering av takkonstruksjon. Det har ikke vært spesielt store snømengder i området men har vært til dels tung snø men ikke over normalt. Når det gjelder råteskader så er dette i flere taksperrer men vanskelig å definere mengde da taket var rast sammen og mye ikke var tilgjengelig uten å få løftet vekk takkonstruksjon.

I og med at dette er et tilnærmet flatt tak og med store rustdannelser på takplater så har heller ikke snøen glidd av taket.

Selskapet avsto sikredes krav den 25.4.19 og viste til takstmannens konklusjon om at skaden hovedsakelig var oppstått på grunn av svekkelser i konstruksjonen som følge av råteskader. Skade som følge av råde var unntatt fra dekning.

Sikrede var uenig i selskapets avslag og anførte at skaden var oppstått plutselig som følge av spesielle værforhold i form av unormale snømengder. Sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda den 10.5.19.

Sikrede har anført at selskapet tar feil når det anfører at hovedårsaken til skaden er råteskader i konstruksjonen. Hovedårsaken til skaden er unormale snømengder, og dette bekreftes av innholdet i takstrapporten og takstmannens uttalelser. Det var veldig mye snø deler av vinteren 2019. Det fremgår av takstrapporten at det var spesielle værforhold. Det har ikke vært antydninger til svikt i takkonstruksjonen tidligere, og det er ikke holdepunkter for at bygningen ville kollapse uavhengig av snømengdene på taket. For det tilfelle at det er flere årsaker til skaden, anføres det at snøtyngden har vært en sentral del av årsaksbildet med den følge at skaden uansett må anses som et forsikringstilfelle. Det er ikke tvil om at de unormale snømengder og snøtyngde har vært en "*nødvendig medvirkende årsak til skaden.*", jf. Rt-1992-64. Det er også naturlig å anse skaden som et forsikringstilfelle fordi de unormale snømengdene utvilsomt har utgjort et vesentlig element i årsaksbildet.

Selskapet har anført at skaden ikke er dekningsmessig under forsikringen. Av takstmannens uttalelse/vurdering fremgår det at hovedårsaken til skaden er svekkelser i konstruksjon grunnet en del råteskader. I tillegg mangelfull dimensjonering av takkonstruksjon. Det har ikke vært spesielt store snømengder i området men har vært til dels tung snø men ikke over normalt. Snøtyngde har sannsynligvis vært en medvirkende årsak til at skaden inntraff på det tidspunktet den gjorde, men takstmannens konklusjon er at skaden i hovedsak skyldes svekkelser i konstruksjonen på grunn av råde. Det er ikke fremlagt dokumentasjon/faglig uttalelse på at skaden har en annen årsak.

I henhold til gjeldende vilkår omfatter ikke forsikringen skade i form av eller som skyldes råde.

Sekretariatets avgjørelse: Nemndas sekretariat avgjorde saken 27.8.18 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold.

Sekretariatet la til grunn at unntaket for skade som skyldes råde kom til anvendelse og at selskapet ikke var ansvarlig for skaden på uthuset:

På bakgrunn av de opplysninger som foreligger forstår vi det slik at svekkelser i konstruksjonen og råteskader var medvirkende årsak til skaden, i den forstand at dette var en nødvendig betingelse for at bygningen raste sammen. Videre anses snømengden for å være den utløsende skadeårsaken. Av dette kan utledes at begge årsaker var nødvendige for at bygningen raste sammen på tidspunktet. Det foreligger derfor samvirkende årsaker mellom snøtyngden og råteskader som er unntatt dekning i vilkårene.

Ved vurderingen av hvordan man skal vurdere forholdet mellom snømengder som utløsende årsak og råde som medvirkende årsak, må det sees hen til vilkårene. I vilkårene er unntaket i pkt. 4.2 "skade som skyldes råde" knyttet opp mot pkt. 4.1 om hvilke skader forsikringen omfatter, bl.a. "annen plutselig og uforutsett skade". Det er etter vårt syn naturlig å anta at unntaket for "råde" er inntatt ettersom dette medfører en betydelig økning i risikoen for "plutselige skader". Det faktum at snømengden var den utløsende årsaken til skaden er dermed etter vår vurdering ikke av avgjørende betydning for saken.

Vi viser til tidligere nemndspraksis og til **FinKN 2019-103** som gjaldt sikredes krav for skade på bygning. Deler av sikredes driftsbygning raste sammen. I tiden før skaden inntraff hadde det kommet store mengder snø som hadde lagt seg på taket. Av takstrapporten fremkom at hovedårsaken for sammenrasingen var

råteskader i bærende konstruksjoner og at snømengden på taket var den utløsende faktoren. Nemnda kom til at unntaket for skade som skyldes råte kom til anvendelse:

Nemnda forstår rapporten slik at sammenrasingen er en følge av et samvirke mellom råteskader, svekkelser i konstruksjonen og snøtyngde. Forsikringen unntar skade "som skyldes ... råte". Unntaket forutsetter at råte er en nødvendig årsak til skaden, men sier ingenting om andre årsaker. Etter ordlyden gjelder det uavhengig av om skaden materialiserer seg plutselig og også uansett om andre årsaker har samvirket til skaden. Når et slikt uttrykkelig unntak knyttes direkte til den ansvarsbærende klausulen, tilsier dette at råteskader er unntatt selv om de utløses av en fare som er omfattet av forsikringen. Råte i konstruksjonen innebærer at taket tåler langt mindre snø enn det er dimensjonert for, og medfører dermed en betydelig økning i risikoen for snøtyngdeskader. Unntaket for råte innebærer at selskapet ikke har tatt hensyn til en slik risikoøkning ved premieberegningen. Sikrede har heller ingen berettiget forventning om dekning når råterisikoen er uttrykkelig unntatt, jf. FinKN-2012-474.

Etter en gjennomgang av sakens dokumenter har sekretariatet kommet til at selskapet ikke er ansvarlig for skaden på garasjen/uthuset og at selskapets standpunkt således er korrekt. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med selskapet.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skaden på sikredes uthus.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).